

3

למעמו של הרא"ש שיום טוב שני הוא ודאי חול מן התורה, וכשיכול לעשות בשני אסור לעשות בראשון, כאן יש להתיר. אבל למעמו של בעל העיטור ששבות רחוקה לא התירו, אסור גם באופן כזה. וכתב החיד"א, שנראה שכן עיקר להחמיר, מאחר שהפוסקים הנ"ל סוברים כדברי בעל העיטור, ולפי מה שאמרו, "ששבות רחוקה לא התירו", היינו שכך היתה התקנה מעיקרה להתיר שבות קרובה דוקא, ושלא להתיר לבשל מיום טוב ראשון לשבת, ולא פלוג רבנן, שאפילו אם יהיה אונס שלא יוכלו לאפות ולבשל ביום טוב שני, אף על פי כן לא התירו לאפות ולבשל ביום טוב ראשון אפילו על ידי עירוב. ואילו זכר המגן אברהם דברי כל הפוסקים הנ"ל, היה פוסק בכירור לאסור. ע"כ. (ומה שכתב בשערי תשובה בכוונת ה"ה"כ"ז, במחכ"ת אינו נכון). ובהגהות חתם סופר הגיה על דברי המגן אברהם, שלמעם הרא"ש יש לאסור, ולמעם בעל העיטור יש להתיר. וכן כתב במחצית השקל. ומשום שפשוט להם שלמעמו של הרא"ש, שכיון שיום שני חול גמור מן התורה, אין להתיר כלל ביום טוב הראשון. אלא שבאמת גם למעם בעל העיטור כיון ששבות רחוקה לא התירו, אין מקום להתיר כלל, וכמו שכתב מרן החיד"א הנ"ל. וכן כתב הגאון רבי זלמן בשלחן ערוך (סימן תקכז סעיף כג), והסביר בקונטרס אחרון שמכיון שרבו הפוסקים שסוברים כדברי בעל העיטור, ושכן איתא בירושלמי, לכן יש לאסור בכל אופן. ע"ש. (וראה עוד בספר משנה ברורה בשער הציון סימן תקכז ס"ק נו).

אמנם ראיתי להגאון רבי רפאל מוואלווין בשו"ת תורת רפאל (סימן פט), שהביא דברי ה"ה"כ"ז והמגן אברהם, וכתב, ונראה שהרא"ש וסיעתו סבירא להו שאין הלכה כדברי הירושלמי, "ששבות רחוקה לא התירו", כי הנה בפסחים (מז). הקשו לרב חסדא דלית ליה הואיל, וסבירא ליה שמן התורה צרכי שבת נעשים ביום טוב, שאם כן אמאי אפיית לחם הפנים אינה דוחה יום טוב, ומשני שבות קרובה התירו שבות רחוקה לא התירו. ורבינו חננאל גורס, "שבת קרובה התירו שבת רחוקה לא התירו", כלומר, יום טוב מכין לשבת שאחריו, אבל לחם הפנים שאינו מותר באכילה אלא לשבת הבאה שהיא שבת רחוקה לא התירה תורה. (וכן הגירסא בירושלמי שהביא הריב"ש בתשובת סימן מז). ולפי זה נראה שהירושלמי נמשך לשיטתו (כריש פרק ב' דביצה) דסבירא ליה כרב חסדא, שמן התורה צרכי שבת נעשים ביום טוב, ולא משום הואיל, ומשום הכי אם יום טוב רחוק מן השבת אין להתיר אפילו על ידי עירוב, כיון שאסור מן התורה, אבל לדידן דקיימא לן כרבה דאמרינן הואיל, אפילו אם מכין מיום טוב לשבת רחוקה אינו אסור אלא מדרבנן, ויש לומר שעל ידי עירוב מותר. ורק למעמו של הרא"ש יש לאסור, ובמקום אונס כגון שיום אידם ביום ששי, או כגון נידון ה"ה"כ"ז, יש לומר שמותר, ואין לחוש